

tologie. Z vývojových anomálií jazyka je zobrazena lingua plicata, lingua geographica a ankyloglosie (lingua acreta). V monografii jsou prezentovány pouze ty afekce, které autor a spolupracovníci sami nejen pozorovali, ale mohli i dokumentovat na barevných fotografiích. Pozornost není zaostřena na krvácivé projevy v dutině ústní u krvácivých stavů. Monografie poskytuje ale možnost rozšíření o další případy při příštím vydání v budoucnu.

V souvislosti s touto publikací je možno upozornit na další monografii R. Slezáka a I. Dřízhalu **Atlas chrob ústní sliznice**, Quintessenz 2004, věnovanou nálezům v dutině ústní.

Vybral jsem jen několik kamínek z bohaté mozaiky prezentovaných nálezů, a to jen část těch, které mají vztah k vnitřnímu lékařství.

Kniha je sepsána dobrou češtinou, opatřena rejstříkem a vytištěna na křídovém papíru, který umožňuje dobrou reprodukci barevných obrázků.

ků. Repetitorium se jistě stane nepostradatelnou příručkou pro stomatology, ale měli by se s ním ve vlastním zájmu seznámit i internisté, praktičtí lékaři a otorinolaringologové.

prof. MUDr. Ladislav Chrobák, CSc.
oddělení klinické hematologie
II. interní klinika LF UK
a FN Hradec Králové
chrobak@fnhk.cz

Doručeno do redakce: 16. 12. 2004

Pavel Ševčík, Jana Skříčková, Vladimír Šrámek et al. Záněty plic v intenzivní medicíně. Praha: Galén 2004. 189 stran. ISBN 80-7262-278-1.

Předkládaná monografie zaplnila významnou mezeru v naší odborné literatuře a vyčerpávajícím způsobem informuje o epidemiologii, etiologii, diagnostice i léčbě široké škály plicních zánětů, se kterými se v současné době setkávají lékaři v intenzivní medicíně. Multidisciplinární problematika je řešena všestranně na vysoké úrovni, což je dáno pečlivě vyváženým autorským složením. K sepsání se spojili přední anesteziologové, pneumologové, infekcionista a mikrobiologové, kteří spolupracují na poli intenzivní medicíny. Široký záběr umožňuje klinicky i laboratorně zaměřeným lékařům vyhledat jakýkoliv konkrétní problém a aplikovat jeho doporučené optimální řešení na úrovni současné reálné medicíny. Knížka by měla být také přínosem i pro všechny lékaře interního a chirurgického zaměření, kteří na jednotkách intenzivní péče působí jako konziliáři.

Aktuálnost zpracovaného tématu je dána faktem, že nozokomiální pneumonie tvoří v intenzivní medicíně polovinu všech nozokomiálních infekcí. Jsou významnou příčinou mortality a jejich diagnostika i léčba se neustále vyvíjejí. Prohlubují se také informace o etiopatogenezi, v níž

se uplatňuje mikroaspirace, kontaminace nemocničního prostředí, migrace světové populace, celkový stav konkrétního pacienta a řada dalších faktorů, z nichž některé lze ovlivnit přísným dodržováním bezpečnostních norem.

V monografii jsou informace o diagnostických možnostech z pohledu mikrobiologa i klinického lékaře. Je uvedena moderní taxonomie patogenů, ale také nové zobrazovací a jiné diagnostické metody, je zdůrazněn reálný přínos jednotlivých mikrobiologických testů s důrazem na cílené odběry z dolních dýchacích cest pomocí bronchoskopických postupů. Značná pozornost je věnována prognostickým faktorům, které se uplatňují mnohdy nezávisle na způsobu léčby. Široce je zpracována diferenciální diagnostika neinfekčních stavů a výskyt komplikací. Podrobně je diskutován především syndrom akutní dechové tísně (ARDS), a to z pohledu nejnovějších názorů na jeho příčiny a možnou léčbu. Najdeme zde informace o nejnovějších ventilačních režimech a jejich aplikaci nejen u ARDS, ale i u jiných kritických stavů.

Velice komplexně je pojata kapitola *Léčba pneumonií*, kde lze ocenit

údaje o antibiotické taktice a strategii i u méně častých patogenů. Podstatný prostor je věnován také oxygenoterapii, ventilaci, udržování homeostázy, hemodynamice, výživě, podpoře imunity i fyzioterapii. Zajímavé jsou i samostatné kapitoly o prevenci zánětů a poškození plic u infekce HIV/AIDS modifikované těžkou imuno-kompromitací nemocných.

Největší přínos monografie lze vidět v prolínání různých klinických aspektů s laboratorními postupy a reálná možnost aplikace získaných informací v každodenní praxi. Je také třeba vyzdvihnout didaktickou úroveň, která se opírá o řadu názorných schémát, tabulek a velké množství radiologické dokumentace. Monografie bude jistě jedním ze základních zdrojů informací pro studium intenzivního lékařství, v němž platí víc než kdekoli jinde, že přesnější poznání plicních zánětů významně zvyšuje šanci na přežití velkého množství ohrožených pacientů.

prof. MUDr. Vítězslav Kolek, DrSc.
TRN-klinika LF UP a FN Olomouc
e-mail: kolek@fnup.cz

Doručeno do redakce: 2. 12. 2004